

Amžino ieškojimo kelyje

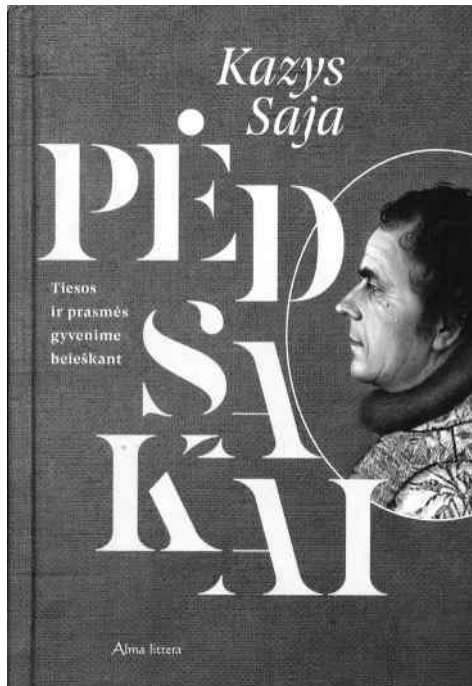
Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos gautų leidinių fondą neseniai papildė mūsų kraštiečio, Nepriklausomybės atkūrimo akto signataro, Pasvalio krašto garbės piliečio, dramaturgo, rašytojo Kazio Sajos nauja prisiminimų, apmąstymų knyga „Pėdsakai. Tiesos ir prasmės gyvenime beiėškant“.

Sigitas KANIŠAUSKAS

„Miliems pasvaliečiams M. Katiliškio viešosios bibliotekos tvarkdams ir lankytojams – K. Saja, savo pėdsakus pradėjęs prie Lėvens...“ – tokiu autografu paženklinant knygą autorius dovanojo bibliotekai. „Pėdsakas“ šiemet išleido leidykla „Alma littera“.

Monografijos pavadinimas tarytum pats pasako, kad tai daugiau memuarinio pobūdžio leidinys. Birželio 27-ąją 90-ies metų jubiliejui minėsiantis iš Skėrių kaimo kilęs rašytojas palieka skaitytojui spręsti, ar jau radęs, ko ieškojęs, aprašydamas savo gyvenimo vingius ir žmones, kuriuos pažinojo. Tuo tarpu pats autorius tvirtina, kad vis labiau brangindamas sielos ramybę, toliau žengia ieškojimų keliu. „Gamta –

mano šventasis Raštas, Lietuva – antroji mano motina. O didžiausia paslaptis – mūsų sąmonė...“, – teigia K. Saja.

Į 264 puslapių knygą sugulė ryškiausi autoriaus prisiminimai iš įvairių gyvenimo laikotarpių, susitikimų su rašytojais, menininkais, Lietuvai lemtingų 1990-ųjų. Ji pradeda jautriai skambančiu skyriumi „Mamutė, mano šventoji mama“, o baigiama trumpu pasakojimu, kaip laidiniame telefone dramaturgas aptiko sovietinio saugumo seklių įtaisyą „bla-

kę“ – pokalbių pasiklausymo įrangą. K. Saja buvo vienas iš nedaugelio principingų rašytojų, savo kūriniais nešlovinęs okupacinės sovietų valdžios ir jai nesilankstęs. Po Nepriklausomybės atkūrimo rašytojas sužinojo, kad 1989 m. birželio 27 d. (per gimtadienį) sovietinis saugumas jam pradėjo baudžiamąją bylą už „nacionalizmą, sovietų valdžios ir KGB organų šmeižimą“. „Jei ne Sąjūdis ir ne Kovo 11-oji, aš to „Skudurėlių tako“ ir jo pėdsakų jau nebūčiau palikęs. Nebent kokiam nors Sibiro pusnyne“, – svarsto K. Saja.

Be vaikystės prisiminimų, „Pėdsakuose“ yra ir daugiau pasvalietiškų štrichų. K. Saja dalinasi viešnagės išpūdziais pas Marių Katiliškį ir jo žmoną Zinaidą Nagytę-Katiliškienę (Liūnė Sutama) Čikagos priemiestyje Lemonte, pažeria teosofinių pamąstymų po susitikimų su jo Pumpėnų kilusiu teologu, Šventojo Rašto vertėju, kunigu Česlovu Kavaliausku.

„Pėdsakai“ papildė anksčiau pasirodžiusias K. Sajos memuarines, asmeninių apmąstymų knygas „Skudurėlių takas“ ir „Tuo taku ten...“ Visi šie leidiniai praturtinti apsakymais, neilgaus dramos kūriniais.